

KORRALDUS

30.07.2026 nr DM-133228-19

Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloa nr KL-525255 andmine

1. OTSUS

Arvestades taotleja Osaühing Vändra MP 21.08.2025 esitatud keskkonnaloa taotlust ja võttes aluseks maapõueseaduse § 48 ning haldusmenetluse seaduse § 53 lg 1 p 4, lg 2 p 2 ja 3, § 61 lg 1, otsustab Keskkonnaamet:

1.1. Anda taotlejale Osaühing Vändra MP tähtajaline keskkonnaluba nr KL-525255 10 aastaks aadressil Rinnaku, Kõnnu küla, Põhja-Pärnumaa vald, Pärnu maakond (katastritunnus 63801:001:1318) asuvas Rinnaku III kruusakarjääris maavara kaevandamiseks.

1.2. Määrata keskkonnaloale nr KL-525255 kõrvaltingimused lähtuvalt käesoleva korralduse peatükis 3.4 "Kõrvaltingimuste seadmine" toodust.

1.3. Korraldus jõustub taotlejale Osaühing Vändra MP teatavakstegemisel.

2. ASJAOLUD

2.1. Taotluse läbivaatamine

Osaühing Vändra MP (registrikood 10336439, aadress J. V. Jannseni tn 2, Allikõnnu küla, Põhja-Pärnumaa vald, Pärnu maakond) esitas 21.08.2025 Keskkonnaametile Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloa taotluse. Nõuetekohane taotlus on registreeritud KOTKAS-s 21.08.2025 nr DM-133228-1, menetluse M-133228 juurde.

Rinnaku III kruusakarjäär asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas Kõnnu külas eraomandisse kuuluval kinnistul Rinnaku (katastritunnus 63801:001:1318, maatulundusmaa 100%).

Tegemist on uue mäeeraldisega, mille pindala on 0.84 ha ja teenindusmaa pindala 0.84 ha. Mäeeraldisega on hõlmatud Rinnaku maardla täitekruusa aktiivse tarbevaru (aT) plokk 7. Kaevandamisel tuleb mäeeraldise välispiirile jätta maapõuetoeks ja ala korrastamiseks vajalik nõlvatervik. Kahe karjääri ühisele piirile nõlvatervikut ei jäeta. Nõlvatervikut vajava piiri pikkus on 269 m.

Mäeeraldisega hõlmatav varukogus on järgmine (seisuga 01.06.2025):

7 plokk (täitekruus) – aT varu kogus on 12 tuh m³, kaevandatav varu kogus 11 tuh m³.

Maavara kaevandamise keskmiseks aastamääraks on 2 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on ehitus ja teede ehitus. Keskkonnaloa kehtivusajaks 10 aastat ja kaevandatud maa korrastamise suunaks on metsamaa.

Rinnaku III kruusakarjääri mäeeraldise teenindusmaa piirneb põhja poolt Linnamaa (katastritunnus 63801:001:1314) maaüksuse metsamaaga. Lähimad elamud jäävad Rinnaku III kruusakarjääri mäeeraldisest ligikaudu 70 m kaugusele lõuna poole Rinnaku (katastritunnus 63801:001:0996) kinnistule ja ida poole ca 180 m kaugusele Rinnakusauna kinnistule (27601:002:0087).

Rinnaku III kruusakarjääri ida suunda jääb riigi tugimaantee Rapla-Järvakandi-Kergu tee (nr 27) ja lõuna suunda Rinnaku tee (nr 2760132). Lähimaks vooluveekoguks on Rinnaku III kruusakarjäär ligikaudu 330 m kaugusele lõuna poole jääv kraav (ETAK ID 8447655), mis suubub Sildsoo peakraavi (VEE1113400). Rinnaku III kruusakarjääri mäeeraldis asub Loiduma maaparandussüsteemi maa-alal (maaparandussüsteemi/ehitise kood 5111340020001/001).

Mäetehnilised tingimused Rinnaku III kruusakarjääris asuva kruusa kaevandamiseks ei ole keerulised. Kattekihi (mulla) paksus on väike, keskmine paksus 0,3 m. Kogu varu asub põhjaveetasemest kõrgemal, seega ei mõjuta kaevandamine piirkonna põhjaveetaset. Kuna tegemist on sisuliselt senise Rinnaku kruusakarjääri väikese laiendusega, siis ühe kaeveastmega kaevandamist jätkatakse senise karjääri nõlvast ja liigutakse Rinnaku III mäeeraldisele. Materjali väljaveoks saab kasutada Rinnaku kruusakarjääri senist teed, mis viib karjäärist lõuna pool asuvalle Rinnaku teele (nr 2760132) ja sealt riigi tugimaanteele Rapla-Järvakandi-Kergu tee (nr 27).

Rinnaku III kruusakarjäär piirneb planeeritavast Rail Balticu raudteetrassi 100 meetri puhvertsooniga. Rinnaku III kruusakarjääri kruusa kavatakse kasutada eelkõige Rail Balticu trassi ehitiste varustamiseks – raudteetrassi nihutamiskoridori piir jääb Rinnaku III kruusakarjäärist vaid 10 m kaugusele.

Taotletav ala ei kattu looduskaitse- ega Natura 2000 alaga, samuti ei jää sinna kaitse all olevate liikide leiukohti ega elupaiku. Lähimad kaitstavad loodusobjektid on ca 780 m kaugusel läänes asuv Mõisaaru must-toonekure püsielupaik (KLO3000500), 1,5 km kaugusel loodes asuv Kaisma hoiuala (KLO2000245), 600 m kaugusel idas asuv Kõnnu puistu (KLO1200284) ja 1,5 km kaugusel kagu suunas asuv Taarikõnnu looduskaitseala (KLO1000058). Lähimad Natura alad on ca 780 m kaugusel läänes asuv Taarikõnnu-Kaisma linnuala (RAH0000085) ja Kaisma loodusala (RAH0000312).

Mäeeraldisest (Rinnaku III kruusakarjäär) 10 km raadiusesse jääb 7 must-toonekure elupaika, 5 km raadiusesse 2 kaljukotka elupaika ja 540 meetri raadiusesse jääb tedre elupaik.

Pärandkultuuriobjektidest lähimad on ca 270-420 m kaugusel asuvad Kõnnu Lubjaahjumägi (EELIS ID 2087931927), Linnamaa küla (EELIS ID 1042131927) ja Kõnnu kõrts (EELIS ID 1308231927). Karjäär ei asu tiheasustusalal ning sellel puuduvad kultuurimälestiste registrisse kantud kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alad.

Osaühing Vändra MP taotles tähtajalist luba Rinnaku III kruusakarjääris maavara (täitekruusa) kaevandamiseks.

Keskkonnaamet kontrollis ettevõtte esitatud taotlusmaterjalide vastavust maapõueseaduses (MaaPS), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (KeÜS), keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (KeHJS), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloe taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloe taotluse ja loa andmekoosseis“ sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1 990 eurot on tasutud 21.08.2025 riigilõivuseaduse § 136² lõike 1 punkti 4 kohaselt (kehtinud redaktsiooni alusel).

Geoloogilise uuringu aruande nimetus: Rinnaku liivamaardla Rinnaku II uuringuruumi kruusa varu geoloogiline uuring. EGF number: 47220. Varu arvele võtmise otsuse kuupäev ja number: 01.08.2025 nr 13-5/25-92.

2.2. Taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Loa andja edastas esmase taotluse 21.08.2025 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu koheselt pärast selle saamist teadmiseks ja soovi korral arvamuse avaldamiseks Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele (edaspidi kohalik omavalitsus; KeÜS § 43 lg 1 ja 2).

Loa andja teavitas taotlejat menetluse algatamisest ning küsis kohalikul omavalitsuselt täiendavalt arvamust (registreeritud KOTKAS-s 11.09.2025 numbriga DM-133228-5) nõuetekohaseks tunnistatud taotluse kohta (KeÜS § 43 lg 2¹, MaaPS § 49 lg 6).

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus edastas 26.01.2026 kirjaga nr 1-3/3/2026 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-133228-8) Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 21.01.2026 otsuse nr 3, milles vallavolikogu on nõustunud Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloe andmisega järgnevatel tingimustel:

- 1) lubatud tööaeg karjääris ja väljaveol 8:00-17:00 esmaspäevast reedeni, laupäev ja pühapäev ning riiklikud pühad tööd ega väljavedu ei toimu;*
- 2) karjäärist kaevise transportimisel kasta transportteid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi, niisutada mäeeraldisel kaevise transpordiks kasutatavaid teid pidevalt;*
- 3) iga kaevandatud osa korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas ehk kaevandamisel tuleb rakendada järk-järgulise korrastamise põhimõtet;*

- 4) rajada karjääri piirile ca 3 m kõrgused katendivallid müra leviku tõkestamiseks;
- 5) mitte töötada purustiga karjääri äärmises edelaosas, purusti minimaalne kaugus õueala piirist peab jääma vähemalt 100 m kaugusele;
- 6) põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta müra taset õueala piiril. Kui piirnормi ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnормist kinnipidamise;
- 7) põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta õhusaaste taset õueala piiril. Kui piirnормe ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnормidest kinnipidamise;
- 8) keskkonnanormi omanikul on kohustus tagada karjääri lähimatele majapidamistele kvaliteetne vesi juhul, kui kaevandamistegevuse tõttu on kaevudes vesi kadunud või selle kvaliteet rikutud;
- 9) keskkonnanormi omanikul kooskõlastada tee valdajaga maavara väljaveoks vajalike teede kasutamise kord ning võimaliku liiklusohutuse ja maantee seisukorra halvenemise küsimuse lahendamiseks vajalikud meetmed enne nimetatud tegevuse alustamist;
- 10) keskkonnanormi omanik on kohustatud tagama maavara veol väljaveoteede (sh sillad, truubid jm teerajatised) hoolduse, korrashoiu ning ohutuse. Kruusakattega väljaveoteel tuleb teha pidevat tolmutõrjet ja vältida pori kandmist kõvakattega teedele. Teed peavad olema igal ajal sõiduautoga läbitavad ja kaevisse transporditõttu tekitatud kahjustused ja häiringud on loa omanik kohustatud koheselt ja omal kulul kõrvaldama.

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 11.09.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 11.09.2025 numbriga DM-133228-4; KeÜS § 46 lg 1 p-d 1 ja 2). Loa andja otsustas jätta ajalehes teade avaldamata, kuna taotlusmaterjalide põhjal kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnanormi häiring või -risk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi (KeÜS § 47 lg 2).

Keskkonnaamet tegi menetlusest teatamisel ja eelnõude avalikustamisel ettepaneku, et avalikku arutelu ei korraldata, kui menetlusosalised ei ole ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks esitanud selle suhtes vastuväiteid (HMS § 50 lg 2 p 1, lg 3). Avalikku arutelu ei korraldatud kuna menetlusosalised ega avalikkus ei ole esitanud loa menetluse ajal ettepanekuid ega vastuväiteid.

Loa andja teavitas 09.07.2026 loa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeÜS § 47 lg 2, § 48 lg 1, 3 ja 4). Eelnõudele esitati kaks arvamust (vt korralduse peatükist 3.5).

2.3. Keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Keskkonnaamet jättis Osühing Vändra MP keskkonnamõjude hindamise loa taotluse menetluse käigus algatamata (registreeritud KOTKAS-s 15.04.2026 numbriga DM-133228-15).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse luba ja kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. Samuti tuleb hinnata keskkonnamõju, kui kavandatakse tegevust, millega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik (KeHJS § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaamet peab andma eelhindangu ja kaaluma keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) vajalikkust (KeHJS § 6 lg 2³), kuna tegemist on kuni 25 ha suurusel alal kaevandamisloa taotlusega (KeHJS § 6 lg 2 p 2, § 6¹ lg 3, § 11 lg-te 2 ja 4 ning KeHJS § 6 lg 4 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi määrus nr 224; § 1 lg 1 ja § 3 p 4)).

Eelhindanguga selgitatakse, kas kavandatav tegevus võib eeldatavalt kaasa tuua olulise keskkonnamõju või mitte ning otsustatakse KMH algatamine või algatamata jätmine (KeHJS § 6 lg 2¹, § 6¹ lg 3, § 11 lg-d 2 ja 4).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu (registreeritud KOTKAS-s 15.04.2026 nr DM-133228-15), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

1. Kavandatav tegevuskoht ei asu kaitstaval loodusobjektil ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata ebasoodsalt kaitstavaid loodusobjekte ega Natura 2000 võrgustiku alasid;
2. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamisel ei ületata kaevandamisel piirmäärasid õhusaaste osas;
3. Eelhindamise tulemusena selgus, et kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjaveerežiimi, kuna kaevandamine toimub olemasolevat veerežiimi muutmata ja reostuse teket tuleb hoolega vältida;
4. Mäeeraldisel on looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävinud, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega;
5. Kaevandamine ei avaldada negatiivset mõju kaitstavatele liikidele ning ebasoodsa mõju tõhusaks ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks ja leevendamiseks järgitakse keskkonnaloale kantavaid tingimusi.

3.2. Kaalutlused loa andmisel

Taotluse lahendamisel ei ole loa andja seotud taotleja õiguslike seisukohtadega, vaid taotluse eesmärgiga - sellega, milliseks tegevuseks taotleja luba soovib. Tegevuse õiguslik kvalifitseerimine haldusmenetluses on loa andja ülesanne (Riigikohtu lahend 3-3-1-74-14, p 13).

Keskkonnaluba antakse vastavalt taotlusele tähtajaliselt (KeÜS § 53 lg 2 p 1).

Kaevandamisluba antakse kuni 30 aastaks välja arvatud liiva, kruusa, järvelubja, järve- ja meremuda kaevandamiseks, kus luba antakse kuni 15-ks aastaks (MaaPS § 60 lg 1 ja 2).

3.2.1. Maavara kaevandamine

3.2.1.1. Lubatav tegevus

Taotlejal on luba (seaduses ka kui kaevandamisluba) vaja maapõuest kaevandamiseks (MaaPS § 42 lg 1).

Rinnaku maardlas Rinnaku III kruusakarjääris taotleti uut keskkonnaluba 10 aastaks täitekruusa kaevandamiseks.

3.2.1.2. Nõuded maavara kaevandamisele

Arvestades geoloogilisi, keskkonnakaitselisi ja mäetehnilisi tingimusi, peaks võimalikul kaevandamisel järgima alljärgnevat tehnoloogilist skeemi: katend (muld) kooritakse ja vallitatakse ajutistesse puistangutesse teenindusmaale. Muld vallitatakse kuni 3 m kõrgustesse aunadesse esmajoones lähima elamu suunale. Säilitamaks mulla bioloogilist aktiivsust, ei tohi aunasid tihendada. Katendi koorimine ja vallitamine toimuks kuival aastaajal pinnase loodusliku niiskuse juures. Vallitatud katendist saab kujundada tõhusa müra- ja osakeste (tolm) tõkke.

Maavara kaevandatakse ühe kaeveastmega. Veetasemest kõrgemal asuva maavara kaevandamise tehnoloogiline skeem oleks järgmine: ekskavaatoriga kaevandamisel ja laadimisel seisab ekskavaator astangu peal ning frontaallaaduriga kaevandamisel ja laadimisel liigub laadur astangu all, mõlemal juhul ammutatakse kaevist alt üles. Pöördkoppekskavaator laadib kruusa kaeve-eest või puistangutest kalluritele või töötlemiseks (sõelumiseks) mobiilsesse sõelumissõlme. Fraktsioneeritud (sõelutud) materjali veab puistangutesse (ladudesse) frontaallaadur, mis vajadusel laadib sealt ka kallureid. Väljavedu karjäärist toimub autotranspordiga.

Rinnaku III kruusakarjääri kruusa kasutatakse nii looduslikul kui ka töödeldud kujul (purustatuna-sõelutuna). Materjali töötlemiseks tuuakse karjääri aeg-ajalt mobiilne töötlemissõlm, mis tuleb karjääris paigutada elamust kaugusele, kus töötades tekkiv tehnoloogiline müra inimeste elukeskkonda negatiivselt ei mõjutaks. Purustussorteerimissõlme töid tuleb vältida karjääri lõunaosas. Purustussorteerimissõlme minimaalne kaugus õueala piirist peaks jääma vähemalt 100 m kaugusele. Kaasaegsete purustus-sorteerimissõlmede jõudlus on suur, mis tähendab, et mehhanism töötab aasta jooksul karjääris vaid paar nädalat, valmistades nädalas 5...10 tuhat tonni purustatud kruusa. Peale purustus-sorteerimissõlme äraviimist töötab karjääris jällegi vaid ekskavaator või frontaallaadur. Karjääris töötamisel summutavad müra karjääri seinad ja katendist vallid.

Kaevandamisprojektis määratakse täpsem kaevandamise tehnoloogia ja mäetööde ajaline ning ruumiline areng. Pärast varu ammendamist tuleb kaevandatud maa korrastamiseks koostada

korrastamisprojekt. Ala tehniline korrastamine (nõlvade kujundamine) on otstarbekas teha paralleelselt mäetöödega. Rinnaku III kruusakarjäär korrastatakse metsamaaks.

MaaPS § 50 lõike 6 kohaselt tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta.

Seletuskirja kohaselt mäeeraldise teenindusmaale ladustatud katend (muld) on võrdsustatav saastumata pinnasega, sest kaevealal ei ole olnud tööstust ega fikseeritud jääkreostust. Kuna kaevandatav maavara (kruus) ja sellest valmistatud toodang realiseeritakse täies mahus ning katend (muld) kasutatakse esimesel võimalusel karjääri nõlvade korrastamiseks või võõrandatakse, siis Rinnaku III kruusakarjääris jätmeid ega kaevandamisjätmeid ei teki ja kaevandamisjäätmekava pole vajalik.

Rinnaku III kruusakarjääris kaevandatakse veetaset alandamata st kaevandamise käigus vett ära ei juhita ega pumbata välja.

Eelnevale tuginedes ei ole antavale keskkonnaloale jätmete eriosa ega veeosa lisamine vajalik.

Juhul kui tegevuse käigus selgub, et kaevandamisjätmeid siiski tekib, on kohustus esitada ka kaevandamise jättekava.

Nõuded maavara kaevandamiseks seatakse keskkonnaloale kõrvaltingimustena vt ptk 3.3.4.

Keskkonnaloa omanik peab täitma kõiki asjakohaseid õigusaktides sätestatud nõudeid ja loale nr KL-525255 kantavaid kõrvaltingimusi ning tegema omalt poolt kõik võimaliku, vähendamaks tekkivate keskkonnahäiringute esinemist ning levimist.

3.2.1.3. Täiendavad kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Kooskõlas MaaPS § 49 lõikega 6 edastas Keskkonnaamet Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloa taotluse 11.09.2025

kirjaga nr DM-133228-5 Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks. Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 21.01.2026 otsusega nr 3 Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloa andmisega tingimuslikult (vt ptk 2.2.).

KeÜS § 42 lõike 1 punkti 5 kohaselt peab keskkonnaloa taotluses märkima kavandatava tegevuse eesmärgi ja põhjenduse. Osaühing Vändra MP soovib jätkata kruusa kaevandamist olemasolevast karjäärist (Rinnaku kruusakarjäär) ja liikuda kaeve-eega Rinnaku III kruusakarjääri mäeeraldisele. Rinnaku III kruusakarjääri mäeeraldist saab pidada senise Rinnaku kruusakarjääri väikeseks laienduseks. Kruusa kavatsetakse kasutada eelkõige Rail-Balticu trassi ehitiste varustamiseks.

3.3. Loa andmisest keeldumise aluste hindamine

Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine loa andmisest keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1 ja 2, MaaPS § 55).

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Rinnaku III kruusakarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohane käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 10 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 11 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kohaliku omavalitsuse üksus ei ole nõus keskkonnaloa andmisega. Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 21.01.2026 otsusega nr 3 Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloa andmisega tingimuslikult. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 11 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 15.04.2026 otsusega nr DM-133228-15 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 3 punkt 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Osaühingul Vändra MP ei ole seisuga 27.07.2026 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 kohast keeldumise alust.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.4. Kõrvaltingimuste seadmine

Haldusorgan võib anda haldusakti kõrvaltingimusega, milleks muuhulgas on haldusakti hilisema muutmise, kehtetuks tunnistamise või kõrvaltingimuse kehtestamise võimaluse jätmine (HMS § 53 lg 1 p 4). Haldusakti kõrvaltingimuse võib määrata siis, kui haldusakti andmine tuleb otsustada halduse kaalutusõiguse alusel (HMS § 53 lg 2 p 3). Keskkonnaluba on haldusaktiks, mille andmise või mitte andmise ning mille kehtivuse otsustab loa andja kaalutusõiguse alusel.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnanahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

3.4.1. Kohaliku omavalitsuse esitatud tingimused

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 21.01.2026 otsusega nr 3 Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloa andmisega järgnevatel tingimustel:

- 1) lubatud tööaeg karjääris ja väljaveol 8:00-17:00 esmaspäevast reedeni, laupäev ja pühapäev ning riiklikud pühad tööd ega väljavedu ei toimu;*
- 2) karjäärist kaevisel transportimisel kasta transportteid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi, niisutada mäeeraldisel kaevisel transportdiks kasutatavaid teid pidevalt;*
- 3) iga kaevandatud osa korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas ehk kaevandamisel tuleb rakendada järk-järgulise korrastamise põhimõtet;*
- 4) rajada karjääri piirile ca 3 m kõrgused katendivallid müra leviku tõkestamiseks;*
- 5) mitte töötada purustiga karjääri äärmises edelaosas, purusti minimaalne kaugus õueala piirist peab jääma vähemalt 100 m kaugusele;*
- 6) põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta müra taset õueala piiril. Kui piirnormi ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnormist kinnipidamise;*
- 7) põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta õhusaaste taset õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnormidest kinnipidamise;*

- 8) keskkonnaloa omanikul on kohustus tagada karjääri lähimatele majapidamistele kvaliteetne vesi juhul, kui kaevandamistegevuse tõttu on kaevudes vesi kadunud või selle kvaliteet rikutud;
- 9) keskkonnaloa omanikul kooskõlastada tee valdajaga maavara väljaveoks vajalike teede kasutamise kord ning võimaliku liiklusohutuse ja maantee seisukorra halvenemise küsimuse lahendamiseks vajalikud meetmed enne nimetatud tegevuse alustamist;
- 10) keskkonnaloa omanik on kohustatud tagama maavara veol väljaveoteede (sh sillad, truubid jm teerajatised) hoolduse, korrashoiu ning ohutuse. Kruusakattega väljaveoteel tuleb teha pidevat tolmutõrjet ja vältida pori kandmist kõvakattega teedele. Teed peavad olema igal ajal sõiduautoga läbitavad ja kaevisse transpordi tõttu tekitatud kahjustused ja häiringud on loa omanik kohustatud koheselt ja omal kulul kõrvaldama.

3.4.2. Eelhinnangus esitatud keskkonnameetmed

Rinnaku III kruusakarjääris kaevandamisega kaasneda võivaid keskkonnahäiringuid on pikemalt käsitletud eelhinnangu (registreeritud KOTKAS-s 15.04.2026 nr DM-133228-15) punktides 3.1.5., 3.1.7 - 3.1.8., 3.2.3.-3.2.4 ja 3.3 ning siinkohal ei korrata.

Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel ning tuginedes Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 21.01.2026 otsusele nr 3 kavandab Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks lisada antavale keskkonnaloale järgmised asjakohased kõrvaltingimused:

1. Lubatud tööaeg karjääris ja väljaveol on tööpäevadel kell 8.00-17.00. Nädalavahetustel ja riiklikel pühadel on töötamine karjääris keelatud;
2. Karjäärist kaevisse transportimisel kasta transporteid. Sademetevaesel perioodil, kui ööpäeva keskmine välitemperatuur on üle +5 kraadi C, niisutada mäeeraldisel kaevisse transpordiks kasutatavaid teid pidevalt. Kuivadel ilmastikutingimustel kasutada materjali veoks koormakatteid ja valida sobiv sõidukiirus, et koormast ei lenduks peenosakesi;
3. Iga kaevandatud osa korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavaravaru ammendumist kaevandatud osas ehk kaevandamisel tuleb rakendada järk-järgulise korrastamise põhimõtet;
4. Rajada karjääri piirile ca 3 m kõrgused katendivallid müra leviku tõkestamiseks (esmajoonel lähimate elamu suunale);
5. Kaevandamistööde alguses tuleb mõõta mürataset lähima elamu juures aktiivse kaevandamistegevuse ajal ehk olukorras, kui karjääri tehnika (töötlemissõlm, ekskavaator, laadur, veokid) koos töötavad. Mõõtmised peavad olema läbi viidud akrediteeritud mõõtja poolt. Mõõtmistulemused esitada esimesel võimalusel ka Keskkonnaametile. Juhul kui esineb vajadus müra leviku täiendavaks tõkestamiseks, tuleb rakendada vajaduspõhiseid leevendavaid meetmeid (hoida müraallikad kaevandatud astangu all, katendivallide kõrguse suurendamine, tööaja optimeerimine);
6. Mitte töötada purustiga karjääri äärmises lõunaosas, purusti minimaalne kaugus õueala piirist peab jääma vähemalt 100 m kaugusele;
7. Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta müra taset õueala piiril. Kui piirnormi ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab piirnormist kinnipidamise;
8. Põhjendatud pretensioonide korral tuleb kaevandaja kulul mõõta õhusaaste taset (PM₁₀) õueala piiril. Kui piirnorme ületatakse, tuleb töötlemiskompleks viia kaugusele, mis tagab

piinormidest kinnipidamise;

9. Keskkonnaloa omanikul on kohustus tagada karjääri lähimatele majapidamistele kvaliteetne vesi juhul, kui kaevandamistegevuse tõttu on kaevudes vesi kadunud või selle kvaliteet rikutud;

10. Keskkonnaloa omanikul kooskõlastada tee valdajaga maavara väljaveoks vajalike teede kasutamise kord ning võimaliku liiklusohutuse ja maantee seisukorra halvenemise küsimuse lahendamiseks vajalikud meetmed enne nimetatud tegevuse alustamist;

11. Keskkonnaloa omanik on kohustatud tagama maavara veol väljaveoteede (sh sillad, truubid jm teerajatised) hoolduse, korrashoiu ning ohutuse. Kruusakattega väljaveoteel tuleb teha pidevat tolmutõrjet ja vältida pori kandmist kõvakattega teedele. Teed peavad olema igal ajal sõiduautoga läbitavad ja kaevise transpordi tõttu tekitatud kahjustused ja häiringud on loa omanik kohustatud koheselt ja omal kulul kõrvaldama.

3.4.3. Kinnistu kasutusõigus

Tegevuskoha kinnistu ei kuulu taotlejale, kuid taotleja on esitanud kinnituskirja, mis annab talle õiguse kasutada kinnistut. Samas on loa andjal muuhulgas vajalik arvestada asjaoluga, et tegevuskohaks oleva kinnistu omandi- või kasutusõigus võib muutuda või lõppeda. Loa andjal on õigus tunnistada haldusakt, mis andmise ajal oli õiguspärane, isiku kahjuks edasiulatuvalt kehtetuks, kui haldusorganil oleks olnud õigus jätta haldusakt hiljem muutunud faktiliste asjaolude tõttu või hiljem muudetud õigusnormi alusel välja andmata ja avalik huvi haldusakti kehtetuks tunnistamiseks kaalub üles isiku usalduse, et haldusakt jääb kehtima (HMS § 66 lg 2 p 2). Kuivõrd loa andjal on õigus jätta luba andmata kui puudub tegevuskohaks oleva kinnistu kasutusõigus, peab loa andja põhjendatuks jätta endale õiguse tunnistada käesoleva korraldusega antav luba nr KL-525255 kehtetuks, kui tegevuskoha kasutamise õiguslik alus lõpeb (HMS § 53 lg 1 p 4).

Tulenevalt eelnevast on põhjendatud määrata loa vormile nr KL-525255 järgmine kõrvaltingimus:

12. Loa omaja on kohustatud teavitama loa andjat käitise tegevuskoha kasutusõiguse lõppemisest (sh ülesütlemisest) või muutmisest viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 7 päeva jooksul pärast vastava muudatuse jõustumist või kasutusõiguse lõppemist. Kui tegevuskoha kasutusõigus lõpeb või muutub ning loa andjale ei ole esitatud uut tegevuskoha kasutusõigust tõendavat dokumenti, võib tunnistada loa andja loa nr KL-525255 kehtetuks.

3.5. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Loa andja teavitas avalikkust loa menetluse algatamisest 11.09.2025 väljaandes Ametlikud Teadaanded. Lisaks teavitas piirinaabreid ja mõjutatud isikuid taotluse esitamisest (registreeritud KOTKAS-s 11.09.2025 numbriga DM-133228-4).

Avalikustamisel arvamust ega vastuväiteid ei avaldatud.

Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu on nõustunud 21.01.2026 otsusega nr 3 Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnaloa andmisega tingimuslikult ning Osäühing Vändra MP on

tingimustega tutvunud ja nendega nõustunud.

Keskkonnaamet edastas 09.07.2026 kirjaga nr DM-133228-16 Rinnaku III kruusakarjääri keskkonnavalua nr KL-525255 andmise otsuse eelnõu tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks Põhja-Pärnumaa Vallavalitsusele, Osaühing Vändra MP-le ning Maa- ja Ruumiametile, vastamistähtajaga 23.07.2026.

Osaühing Vändra MP esitas 09.07.2026 (registreeritud KOTKAS-s 10.07.2026 nr DM-133228-17) kirjaga nr 35 seisukoha, et *OÜ Vändra MP-l vastuväited eelnõudele puuduvad. Nõustume asja arutamist ilma avalikku istungit läbi viimata.*

Maa- ja Ruumiamet esitas 15.07.2026 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-133228-18) kirjaga nr 7-1/26/3477-5 vastuskirja, et *Maa- ja Ruumiameti maaparanduse osakond on tutvunud keskkonnavalua nr KL-525255 eelnõu, loa andmise korralduse eelnõu ning muude menetlusega seotud dokumentidega ega esita eelnõude kohta märkusi, ettepanekuid või vastuväiteid.*

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Loaga kaasnevad käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Loa omaja peab järgima MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda loale. Olulisemad keskkonnavalualased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis "[Loa omaja meelepea](#)".

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Siret Punnisk
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Mäeeraldise plaan
3. Geoloogilised läbilõiked
4. Korrastatud maa plaan

Teadmiseks: Eesti Geoloogiateenistus, Maa- ja Ruumiamet, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus,
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Maigi Säinas
vanemspetsialist
maapõuebüroo